

GEANA MĂRII

Literatură = Artă = Știință

S U M A R :

St. I.	<i>Obiceiuri</i>
Dieterle	<i>Articol la comandă</i>
A. Dumitrescu	<i>Ruga avarului</i>
St. Bratovanov	<i>Cântecul românesc peste hotare</i>
F. I. Fotty	<i>Pace timpurie</i>
Șt. Iosipescu	<i>Când umbra e regină</i>
Danca M. Vâlcova	<i>Dor de tată</i>
Donna Flora	<i>Teme din caetul unei eleve</i>
D. N. Mincev	<i>Hărnicie</i>

GEANA MĂRII

DIRECTOR :
ȘTEFAN IOSIPESCU

APARE LUNAR

REDACTORI :
Constant Cărpinișanu
D. N. Mincev

Red. str. M. Șaguna 25, Constanța

Abon. : Onorific 150, obișnuit 100 lei

O B I C E I U R I

— F U M A T U L —

Fumatul este un obicei, care ocupă o mare parte din curgerea vremii fără muncă.

Nu pot spune aici, (în numărul unei reviste) când, unde și cum a luat naștere, evoluția și sprijinul ce l'a avut, ci numai puterea la care a ajuns să stăpânească pe om și vătămarile lui.

Orice fumător știe din auzite, sau chiar simte, că tutunul îi face rău. Dar pentru că acest rău vine încet, surprinde tot așa de ușor pe studenți, elevi de liceu, școli normale, meserii etc. ca și pe holteii satelor, care nu se pot afirma că sunt flăcăi, dacă în amurg nu trec prin sat cu țigara aprinsă și nu știe să fluere în triluri.

Răul pipăibil vine târziu, însă patima stăpânește pe noul venit fără să mai aștepte ca lângă primul an să înșiri cinci, șase.

Încă de pe bănciile liceului unii elevi sunt așa de ascultători când îi cheamă patima fumatului, încât sar pe fereastră chiar în timpul când profesorul face lecții.

Îmi amintesc din clasa IV-a, că în ora de matematici doi co-

legi, au avut destulă vreme să ajungă în curte, numai cât bătrânul profesor s'a întors cu fața la tablă.

Un singur salt și totul era gata ; bucuria mare s'a împlinit — fumează !...

Din turma satelor se pot lua nenumărate exemple de robi ai fumatului, care sunt mânați de un dor aprins (puterea vișului) să lase plugul și boii pe vârful unui deal, pentru a se duce după tutun în sat sau în oraș. — După mâncare, după o carte sau revistă nu părăsește brazda, dar după tutun, lasă boii flămânzi și însetați aproape o zi întreagă.

Cunosc un cosaș de mare hărnicie, care într-o dimineață se apropie de mine așa de abătut în cât credeam că i s'a întâmplat o mare nenorocire. Era palid și îi tremura buzele, ca la un copil flămând ce caută sânul mamei. — Mă opresc și rezemat de coasa mea, îl întreb serios și cu multă îngrijorare : Dar ce cauți pe aici și de ce nu cosești ? Ai rupt coasa într'un țărș, sau ce ? « Nimic, nimic, dar n'am tutun

și fără el eu nu pot trage a cincea brazdă. chiar dacă aş avea toate celelalte bunătați.

Eu sunt învățat așa : trag patru brazde fumez o țigară, mai cosesc alte patru și iar altă țigară. Păi de unde crezi că pot trânti atâta iarbă jos, dacă nu m'ar îndemna gândul care-mi spune : repede patru brazde, repede o țigară, și așa silesc eu de vă întrec pe toți. Azi nu fac nimic cât voi fi fără tutun, dar dacă îmi dă Dumnezeu, sau cineva, un șerpar plin. chiar de încep la ora dousprezece, până seara v'am întrecut cu siguranță».

Am citat acest exemplu care îndeamnă pe robul tutunului la muncă numai pentru că este excepție ; și arată pe altă cale îndemnul de al consuma..

Iată și o poveste adevărată din «Semnele Timpului» spusă de Howard O Velti, directoru școlii superioare tehnice din Oakland, California.

«La vârsta de șaptesprezece ani, fusesem angajat la niște lucrări miniere tocmai pe înălțimile munților Colorado. În timpul iernii munții erau acoperiți cu zăpadă, și în timp ce pe munți erau viscole puternice, se formau multe troene de zăpadă înalte de câte șease metri.

«Intr'o iarnă aspră, când zăpada chiar la șes trecea de genuchi, iar în uoele părți troenele de zăpaoă erau așa de mari încât trecea peste vârful unor pini ceva mai mici, eu stăteam la căldura focului din vatră, și cetiam. Mă adâncisem atât de mult în citirea cărții mele încât nici nu mi-am dat seama că ajusesem aproape de miezul nopții. Dar răsbindu-mă oboseala

am lăsat cartea și începui să mă pregătesc de culcare. Vântul sufla cu mare furie în uși și ferestre, troenind multă săpadă, când deodată auzii un ciocănit în ușă.

„Intră zisei eu, și un tânăr care trăea singur într'o colibă la o depărtare de o milă, pătrunse înăuntru, scuturându-și zăpada depe haine. Primele lui cuvinte au fost : „Ai tutun” și când i-am spus că nu fumez, el zâmbi cu amărăciune și zise : «Atunci trebuie să mă duc pâno la Sunset, căci neapărat trebuie să am tutun».

„Ce” ziseie, „ai vrea să mergi patru poște pe un vifor ca acesta, după miezul nopții, numai pentru a obține ceva tutun ? Ce ai înnebunit, omule ! Nu ai să ajungi cu viața până acolo. Dacă îți trebuie tutun, de ce nu aștepți până dimineața când cel puțin poți vedea cărarea, și astfel să eviți primejdia de a cădea în vre-o mină părăsită ?”

„Nu, nu pot aștepta, răspunse el. Am terminat tutunul de azi după amiază, și credeam că aş putea aștepta până mâine ; dar am simțit în mine un dor atât de puternic după tutun, încât am scuturat toate buzunarele și am întors toate prin casă numai să mai pot găsi ceva tutun care gândiam că ar fi mai rămas pe undeva. Apoi am tăiat buzunarul în care țineam de obicei tutunul, și am mestecat acele bucăți de ștofă, din pricină că aveau gust de tutun. Dar aceasta nu mi-a fost de ajuns. Deaceea am pornit să caut tutun. Și ieșind se pierdu în întunerecul nopții, și în viforul care numai pe Munții Stâncoși se poate întâlni. După ora două și

jumătate dimineața el ajunse în Sunset, sculă pe negustorul de tutun, și obținut tutunul cu care își potoli dorința nesățioasă.

«Acest prieten tânăr începuse să fumeze împreună cu alții, pe când era copil, pentru a arăta o oarecare bărbăție. La început mai înainte ca obiceiul să fi ajuns prea înrădăcinat, el ar fi putut foarte ușor să-l lase; dar acum ajungând cu adevărat la vârsta bărbăției, obiceiul îl robise».—

În ultimii ani, fumatul a recrutat nenumărate contingente din sexul feminin și încă din cel mai tânăr, nu de 21 ani ci dela 15 la 21. Și chiar la sate sunt o serie ce au înțeles ca și flăcăii care nu-s flăcăi dacă nu fumează, că nu se pot afirma ca emancipate, decât dacă știu să fumeze și să țină cu multă eleganță o țigare între degete.

O! fetele satelor noastre ce ar zice bunica, dacă s'ar scula din groapă și v'ar vedea stând așa: adică picior peste picior, cu o mână pe umărul D-lui X, iar cu cealaltă ducând o delicioasă țigară între buzele roșii ca macul?! Așa nepoate le-ar da de pomană și ar face o mie de mătânii dacă nu le-ar mai vedea. —

Lumea intelectuală și chiar exponenții gândirii și a visătorilor sunt duși de mână de această ispită!

S'au văzut filosofi care în singurătatea nopților târzii, înnotau tot așa de voioșește în marea de fum, ca și în marea gândurilor bune.

Câte versuri, n'am cilit în care momeala fumului de țigară, îi făcea să creadă că rotocoalele și volturile ce se ridica a lene în sus, ridică și oboseală, durerea și tristețea visată de iluștrii poeți.

Tutunul nu aduce însă nici indemn la muncă, nici bărbăție sau emancipare, nu desvăluie nici un mister marelui gânditor și nici nu descrețește fruntea poetului trist. El aduce încet și sigur slăbirea generală și face ca încheeturile și oscilațiile întregului corp, să înceapă a scădea mai devreme cu o decenie, dauă.

Iată și o serie de boli a căror cauză este otrava tutunului: — Dispepsie (mistuirea slabă), slăbirea nervilor, stingerea vocii (gâttelej ars) orbirea (cunoscută sub denumirea de amauroză) boli de plămâni, de inimă etc. — Și dacă adăugăm bolile ce se transmit prin răspândirea țigărilor de lucrătorii bolnavi, sau cum se întâmplă în armată și pătura săracă unde o țigară poate pofta la doi, trei, schimbând-o din gură, în gură, cred că suntem lămuriți,

ȘT. I.

ARTICOL LA COMANDĂ

de DIETERLE

Domnilor, dați-mi voe să vă întreb, ce-ați face Dvs. dacă a-ți scoate o revistă și a-ți fi tocmai la tipografie când tipograful v'ar spune că-i mai trebuie material pentru o pagină care ar rămâne albă? Desigur oricare dintre Dvs, care ar ceti întrebarea mea ar da câte un răspuns. Unul ar spune ca să scriu ceva la comandă, altul ca să cer ceva unui colaborator — dacă are gata —, D-ta mi-ai spune să caut ceva prin sertarele mele și așa mai departe.

Una dintre astea, mi-a spus și directorul rev.stei:

— « Ia dute mă Fottache și caută ceva prin sertarele tale ca să ne complectăm pagina.

Și eu așa am făcut.

M'am dus acasă, am căutat și iar am căutat dar n'am găsit nimic.

Și atunci m'am apucat să scriu o poveste, așa din capul meu, nu de dragoste, povestea unui om de jos, a unui cismar.

Și am scris, am șters, am adăugat apoi am transcris-o pe curat și m'am dus cu ea la tipograf, dar toate le-am făcut în 20 de minute. Că nu era prea bună, simțeam, dar ce vreți să las o pagină

goală în revistă? Se putea? Dar se putea domnule?!

Au trecut trei zile. Revista apăruse cu pagina în chestie și cum mergeam așa pe stradă mă întâlnesc cu un amic care de departe ridică mâna și-mi strigă:

— «Aaaa, felicitările mele Fottache, foarte bine, admirabil, nici nu m'am așteptat. Mai ales fondul, ce cugetări adânci. Foarte bine, admirabil, felicitările mele!

— « Stai omule, i-am spus eu nedumerit, ia explică-mi pentru ce felicitări, ce-i foarte bine, oe-i admirabil ce profunzime și ce cugetări?!

— «Modestule, te faci că nu știi» îmi spune el și mă bate pe umăr. «Povestea din din revistă» și ear mă bate pe umăr și ear începe, «foarte bine, admirabil, la vedere că mă grăbesc», și de departe îmi mai strigă: «nici nu m'aam așteptat!

Dvs. ce-ați fi zis în locul meu? Eu n'am zis nimic. Chiar dacă ași fi vrut să zic n'aș fi putut pentru că-mi pierise graiul.

Nicici nu mi-am venit bine în fire când se oprește în fața mea o domnișoară uscătivă cu ochelari, — o veche cunoscută care avea întrucât-va cunoștință de în-

deletnicirile mele literare !
și îmi spune cu voce pițigăiată:

— Aaaa, felicitările mele
D-le Fotty. Ce frumoasă
poveste ! bietul cismar ! Și
ce stil, ah ce stil, mai ales
stilul.

Ce-ați fi făcut Dvs. în lo-
cul meu ? Eu n'am făcut ni-
mic. Nici n'aș fi putut să
fac ceva.

Abia m'am depărtat de
domnișoara cu ochelari când
îmi iese alt prieten în cale:

— «Aaaa, dă-mi voie să-ți

strâng mâna dragă Fottyșor.
Excelent ! nu se putea mai
bine. Mai ales întorsătura
aia neașteptată.

Cu ce pătrundere au fost
scrise stările lui sufletești,
realismul acela ! Excelent !

Și acum iar vă întreb : Ce-ați
fi făcut Dvs. în locul meu ?

Eu l'am lăsat să-mi strân-
gă mâna, l'am lăsat să-mi
spună Fottyșor și tot ce-a
mai vrut, i-am strâns-o și
eu lui, i-am spus la revede-
re și pe cel mai scurt și mai
dosnic drum m'am dus acasă.

RUGA AVARULUI

*Sporește, Doamne, punga mea cu bani,
Așa cum stropii ploii îi sporești,
Așa cum anii numeri după ani
Așa cum dărui icrele la pești...*

*Ajută-mi mâna larg, mie săracul
Și 'nchide-mi punga dacă-i scump,
Dar s'o deschid cum ai deschide sacul
Când torni în el belșugul de pe câmp.*

*Distruge-mi trebuințele din trup, —
Dar de pe acei ce au cu mine aface,
Dă-mi, Doamne, nouă piei, — puteri să rup
Pân'la secarea ultimei patace...*

*Dă-mi, Doamne, o cămară 'ntunecată,
Cu colțuri mai obscure ca infernul,
A căror existență — fie chiar eternul !
Mister ce 'n vâluește lumea toată...*

*Ca 'n sânul besnei, nimănui știute,
Când voi urni cătușele comorii,
Privirile-mi, de-orbiri satisfăcute,
Să crească 'n mine poftete strânsorii...*

*Să strâng argint pân'casa mea va geme
Și aur mult să strâng, din piatră... din eter.
Să strâng mereu, un cârd uitat de vreme
Și cât voi strânger, fie, chiar mie, un mister!*

*Iar când sclipirea roadei dobândite,
In ochi-mi va luci 'ndestulător,
Menirea-mi pe pământ va fi 'mplinită
Si-atunci în tihnă voi putea să mor...*

*Și'n drum spre raiu, cu zimfii gheață,
Voiu răsplăti mulțimile de îngeri,
Acei lipsiți, cum eu am fost în viață,*

*Și tot ca ei în fața-Ți strălucită,
M'oiu prezenta fără păreri de rău:
«Doamne îți închin comoara prețuită
«Ce-a consacrat-o'n patimi Fiul tău».*

A. DUMITRESCU

Cântecul românesc peste hotare

Am primit la redacție următoarele rânduri adresate nonă, trimise de distinsul publicist sofiot d. St. Bratovanov, care își împărtășește impresiile pe cari le-a căpătat dela concertele asociației muzicale bucureștene «Cântarea României» sub conducerea maestrului Marcel Botez.

Sunt impresii sincere, magulitoare pentru frumosul nostru cânt.

REDACȚIA

*Domnului Director al revistei
„Geana Mării”*

Constanța

Stimate Domnule Director

Imi permiteți, dacă e posibil, să împărtășesc cu cititorii excelenței Dv. reviste, impresiile mele de la *Concertul: „Cântarea României”, la Sofia.*

Sosirea corului Bucureștean în capitala noastră a fost o plăcută surpriză publicului nostru iubitor al corurilor, deoarece la

noi, în ultimul timp s'a creiat o sănătoasă simțire pentru frumosul și exigentul cântec de cor. Și noi avem maeștri, capabili să aducă interpretația până la o desăvârșire artistică. Așa că, concertul sub dirijarea capabilă a d-lui Marcel Botez, a putut să găsească o demnă prețuire.

Impresia generală este, că acest cor stă pe o treaptă artistică. Se vede, că tradițiile și trecutul au depus idealism, la vecinii noștri dunăreni, în cântecele lor de cor. Cântecul de ansamblu este cel mai mare factor, care aduce pe oameni către o generală în-suflețire și bucurie.

Creația cântecului românesc a marcat un mare progres. Ei au de acum compozitori cu cari se pot mândri. Deosebit de caracteristice și susținute sunt compozițiile lui Jora — «Toaca» și

«Urâtul». Ele sunt o dovadă că, compozitorii români creiază ceva sănătos și prețuitor în muzică.

Corul a prezentat și câteva cântece naționale românești bine interpretate. Este știut: cântecul național românesc se bucură de o mare celebritate și atrage atenția melomanilor. Și merită să-l cunoaștem mai bine. E de dorit, inițiatorii acestui concert să înlesnească pe maeștrii noștrii muzicali și compozitori cu cărți de cântece naționale românești.

Concertele cari au succitat un mare interes, au fost bine vizitate, și aplaudate furtunos în teatrul „Royal” și sala Cercului Militar.

Caracteristic în interpretarea cântului, a fost, lipsa entuziasmului de prisos și poză. Toate nuanțele aveau legătură între ele și se revărsau una în alta, creînd o dispoziție ce captiva.

Acesta este meritul dirijorului.

Un dirijor talentat stăpânește aparatul corist și-l face dependent al baghetei creătoare. Iată pentru ce încăodată și cu bucurie remarcăm în «Cântarea României» talentatul ei dirijor, care poate să se fălească.

Nu putem ca să nu remarcăm asemenea și înalte calități ale d-rei Sofia Munteanu.

Vocea ei este de o înaltă calitate și duce sufletul la meditații curate, lipsite de sentimentul banal.

S'a cântat spre bucuria noastră în bulgărește de «d-na Ana Florescu «Jalbe de fată» de Dobri Hristov, cu o sinceritate și simțământ până la lacrimi. Dorim ca acest început de înțelegere culturală să nu rămână incidental.

Iată pentru ce îndreptăm scumpulor noștri musafiri, al nostru însuflețit:

La revedere!

ST. BRATOVANOV

Sofia, Aprilie, 1933

PACE TIMPURIE

*In colț candela stingheră
Pâlpâie încet și trist,
Luminează șters odae,
Luminează slab pe Christ.*

*Și sub blânda lui privire
Totul doarme liniștit.
Sub însângerați frunte
Copilașii-au adormit.*

*Și pe gura lor micuță
Zâmbet dulce-așterne visul
Când îi poartă pe aripă-i
Și le-arată paradisul.*

*O! dormiți voi îngeri dragi
Și străbateți depărtatea,
Somnul vostru plin de vise
Să nu-l rupă deșteptarea...*

*Din colț candela stingheră
Îi privește șters și trist,
Cu privirea lui senină
Le aruncă un zâmbet Crist.*

F. I. FOTTY

Când umbra e regină !

Când umbra e regină și vântul nu mai bate,
Când liniștea mă'ncinge și gândurile toate,
Pe-o frunte de movilă stau rezemat pe coate
Privind cum marea păzne de neguri sure scoate...

În cadrul lor de volturi, ca tainele vieții
Pe fruntea lor de geniu, cum văd în vis poezii,
Ca'n șiruri lungi de secol cum rar apar profeții,
Luceafărul prin neguri și-arată taina feții!...

Câmpia mea de patimi și visul meu de artă!..
Făclia depărtării, priviți-o cum s'arată:
Cum fiecare rază deschide câte-o poartă,
În noaptea vieții mele și'n negura cea moartă.

Si trec așa departe cu licăriri aprinse,
Să lumineze noaptea durerilor întinse,
Morminte de iluzii, speranțe, dor și vise—
Un cimitir de gânduri cu candelă stinse!..

ȘT. IOSIPESCU

Legende Japoneze

H A G O R O M O

Cu mult înainte, un pescar mergea prin pădurea de pini Miho, în apropierea poalelor muntelui Huji, spunându-și «Ce senin timp avem astăzi!».

Soarele strălucea puternic, iar muntele Huji părea mult mai frumos ca altă dată. Vântul era liniștit și undele molcome. Marea îndepărtată era voalată de un norișor, iar cerul și

marea păreau uniți. Iată, de undeva venea o aromă plăcută, privi în sus și văzu ceva frumos, animat de un pin. Când se apropie, văzu o haină foarte frumoasă, cum nu văzuse până atunci.

«A, ceva frumos! O voi lua și o voi păzi ca trezoreria casei mele».

Gândind asta, voi să plece cu ea, când veni o fată

încântătoare, cum niciodată nu văzuse. Și ea zise:

«Domnule, asta e haina mea».

«Nu, am găsit-o aici. Voesc să o duc acasă și s-o păstrez ca trezorărie a mea».

«Nu, asta e Hagoromo îngeresc, care nu folosește o-mului».

«Dacă e Hagoromo îngeresc, și mai bine, nu o voi înapoia. O voi face trezorărie țării!».

«Fără asta nu mă pot reîntoarce sus în cer. Deci binevoești să mi-o înapoezi, te rog din inimă».

Pescarul nu voia să i-o înapoeze. Ingerul desnădăjduit privi sus spre cer cu ochii umezi de lacrimi. Pescarul o compătimi.

«Este prea frumoasă, dar ți-o voi înapoia. În schimb binevoește să-mi arăți dansul îngerului».

«Grație bunătății voastre, mă pot reîntoarce în cer. În semn de mulțumire, vă voi arăta dansul. Binevoiți să-mi redați Hagoroma».

„Nu, nu. Dacă o voi da acum, nu vei dansa și îndată te vei înălța spre cer”.

„Nu! Ingerul nu minte niciodată».

«Oh! am spus ceva necuviincios»...

Când pescarul înapoie Hagoroma, îngerul o îmbracă și începu să danseze. Mănecele Hagoromei fluturau ușor în văzduh, iar culoarea ei strălucea la razele soarelui. Când pescarul privi încântat, îngerul se înălța din ce în ce mai sus deasupra pădurii de pini și intra într-un norișor, care, acoperind cerul se găsea chiar mai înalt decât mutele Huji.

În românește de: D.N.M.

NOTĂ. — Hagoromo se numește în limba japoneză o haină din pene pe care o poartă îngerii. Această legendă este tradusă din excelenta revistă japoneză OOMOTO (No. 88/932) ce apare în limba Esperanto, în orașul Kameoka.

DOR DE TATA

I

*Imi amintesc ades de tine
În nopțile îndurerate,
Când fulgere pe bolți divine
Stărnesc furtuni întunecate.*

II

*Imi amintesc ades de tine,
Privind prin geamuri pe'nserat,
Când despre zările divine
Dulci adieri spre mine bat.*

III

*În nopți de lună luminate,
Când dorm visând trecut frumos,
Imi bat în geamuri crângi uscate
Și-un glas mă roagă așa duios..!*

IV

*Iluzii dulci, iluzii sfinte,
Voi singure m'ați mângăiat !...
Iubire dulce de părinte,
De câtă vreme te-am uitat !...*

V

*Orice speranță mi se frânge ;
In veci mi-i fruntea 'ngândurată ;
Se sbate inima-mi și plânge :
Dece-am rămas eu fără tată ?*

DANCA M. VÂLCOVA

FRA DIAVOLO *)

Năpasta d-lui Ghenciu

Ghenciu Zavaliata dus în fața tribunalului se apără :

— Nu sunt vinovat, domnilor judecători, pentru cele întâmplăte în urma bătaiei administrate soacrei mele Știliana Kemerska --imi scuzați expresia.

Trăiam în liniște, domnilor judecători, eu și cu nevastă-mea Gina, mai înainte de a se fi întâmplat nenorocirea, adică să vină mama ei ca musafir la noi, așa pentru sărbători, și... iată, de trei ani de zile stă, comandă, mănâncă și consumă și s'a lipit de ceafă ca o lipitoare—pardon.

Trăiam bine. Nevastă mea Gina era inteligentă, suflet cinstit, iar în chestiuni publice era tare. Frecuenta conferințele și jurnalele, discuta chestiuni științifice cu cavalerii și ei îi spuneau :

— Bravo Giki, d-ta ești o adevărată—sufrăgetă.

Și atâta.

Vecinii într'adevăr, dădeau drumul diferitelor intrigi că Gina era cu purtare ușoară, dar asta nu-i adevărat ci dinpotrivă, pur-

tarea-i era din cele mai exemplare. Le era necaz că Gina umblă cu intelectualii, știe dansurile moderne, cavaie, îi o numesc Giki, dar mai ales pe chestiunea că, un pictor cunoscut îi picta portretul «en face», căci spunea el, Gina are un profil minunat.

Trăiam fericiți, dar când sosi mama ei, începu să se amestece în intimitatea noastră. Mama ei, domnilor judecători, era președinta societății feministe din Sevlievo, și se înscrisese și în societatea de aci unde băgă și pe Gina.

O băgă, vă spun, cu zorul, fiindcă Gina la început nu voia.

— Acolo sunt—spunea ea — numai țate și mahalagioaice.

Dar slăbiciunea femeiască — se înscrisese.

Se înscrisese. Și pentru mine din acest moment au venit orizonturi triste, întunecate: dimineața întruniri, după masă întruniri, seara conferințe.

Când nu e conferință, Gina vine, își îmbracă rochia cea subțire—accia care-i conturează artistic formele (în asta o picteză pictorul) și se apucă de roman.

Eu după ce mănânc, citesc la

*) Sub acest pseudonim se ascunde numele lui Raico Alexiev, caricaturist și scriitor umorist.

repezeală ziarul (numai cronica și faptele diverse), și îi spun duios:

— Gina dragă, nu vrei să te culci... deodată soneria... dzzrr, dzzrr—vin câteva prietene dela societate în adunare particulară.

Și încep :

— Dreptul de vot—spune una.
— Egalitate, strigă alta.
— Ajunge întuneric, dați lumină, tipă a treia:

Eu mă scol, mă plimb puțin în semn de protest, și iar mă așez pe scaun, reiau ziarul. Iar în inima-mi fierbe, fierbe și mă apucă melancolia.

Dar soacra mea, domnilor judecători, întotdeauna ea era în frunte —dânsa dă, ca să zic așa, tonul. Strigă, vociferează, spumegă și începe să vorbească cu vocea-i pițigăiată.

—O, bărbați, bărbați, fiare, animale, tirani, curând veni-va sfârșitul stăpânirii voastre! Curând femeile vor fi stăpâni, ajunge cât ne asupriți.

Eu ascult, mă, uit, și-mi aduc aminte de soțul ei, socrul meu, Dumnezeu să-l ierte, a murit săracul de necazuri și numai din pricina ei—îl făcuse papuc și de trei ori pe zi îl bătea.

Și așa, domnilor judecători, din zi în zi Ginei mele îi sbura capul. Umblă bărbătește, cu guler iar eu am început să mănânc mezeluri și de fericire nici pomeneală. Nici nu mă mai considera soț.

Am răbdat, am răbdat batjocurile vecinilor, și intram în pământ de rușine, când im spuneau, că soacra mea ținuse discurs la Cazinou și voia să se facă diplomată. Am suferit asta până într'o zi.

Mă întorceam odată acasă și găsesc ușa închisă. Și înăuntru

—discursuri. Apropii urechea și ce să aud?

Soția mea Gina și soacră-mea discut chestiuni feminise și într'o vreme aude pe soacră-mea că strigă:

— Bărbații nu-s oameni, sunt animale. Na! Ghenciu al tău este un idiot. Tâmpit. Ne-am tâmpit și noi cu totul în această casă. Și dacă mai continui să stai la el, te vei asemui unei servitoare. Pe tine te cheamă societatea. Vei vedea ce impresie va produce mâine discursul tău la congresul feminist.

Când zise discurs, mi se făcu negru înaintea ochilor, mă apucă nervozitatsu, am spart ușa cu picioru și m'am repezit la soacra mea.

— Discurs, ai? Tâmpit, ai? A cui pâine mănânci fă? Și una, și două, și trei, până am întins-o la pământ, domnilor judecători, iar dantura ei artificială, sbură de-a-dreptul în lighean (s'au dus în vânt cele două mii lei) — ca să zic așa i-am pricinuit ușoare răni corporale. Și de guler am tras-o în curte, spunându-i:

— Du-te, să ții acum discurs la congres și pragul meu să nu-l mai calci.

Acı Ghenciu, poreclit Zavaliața, tăcu, își șterse sudoarea de pe frunte și liniștit așteptă verdictul Justiției, caro după o scurtă deliberare, dădu sentința: «Ghenciu să cumpere o nouă dantură doamnei Kemerska», la care eroul nostru răspunse cu oftat și tainică gândire:

— Berechet versin! Bine că, femeile n'au drepturi civile, că de era judecătorul femeie—spânzuraătoarea era sigură.

NOTĂ.—Din volumul «Scriitori Bulgari» pagini alese, apărut de curând.

Teme din caetul unei eleve:

— Răsărit de Soare —

Intr'o dimineață după ce am condus pe mama la gară, propun surorii mele să mergem să vedem răsăritul soarelui la mare.

Era o dimineață încântătoare de August. Pe toată întinderea mării domnea o liniște profundă.—Albastrul eteric al cerului și cu albastrul nemărginit al mării, părea că se unesc la orizont. Nici un nor nu păta albastru cerului, nici un val nu încrețea luciul apei, ca pentru a nu turbura liniștea și seninătatea asta plăcută și plină de taine!...

La orizont, ca un glob în flăcări, soarele părea că iese din apă. Razele proiectau pe cer și pe luciul apei scilipiri de diamant. O punte se întindea între soare și vederile mele. O barcă de pescari se ducea în larg, mânată de brațele vânjoase ale încercaților de frumusețea mării!...

Mă simțeam bine, nespus de bine, în fața acestui peisaj. Liniștea lui mă făcu să uit tot ce știam, iar gândul rătăci peste imensa întindere, străjuită de regele soare.

Mă cuprinse un dor mo-

latec, iar ochii aproape se închise..

Vedeam acum în minte ce văzusem pe mare...

O, dacă ași fi fost un Rafael, ași fi eternizat pe pânză frumosul peisaj, sau un Eminescu ași fi cântat în versuri frumusețea acestui răsărit de soare; dar cum nu sunt nici unul nici altul, m'am mulțumit să schițez o descriere, ca să'i spun poetică,—rază a acestui măreț tablou dela mare... apoi mulțumită, am plecat acasă.

DONNA FLORA

MAXIME

Trupul și sufletul sunt întărite prin acțiunea alternativă a frigului și a căldurii, a plăcerii și a durerii. Astfel, ca și poezia face educația copiilor ei celor mai aleși.

*
* *

Nu s'a stabilit încă gradul de turburare morală de unde începe nebunia.

Feuchtersleben

HĂRNICIE!...

Voind să-mi desăvârşesc studiile în străinătate, am părăsit cu multă tristeţe în suflet, me-leagurile în cari m'am născut şi în cari am trăit. Şi aşa, m'am găsit într'un oraş mare, cu domiciliul într'o modestă cameră la «etaj», adică — mansardă. Acest oraş, era capitala unei ţări din occident vestit prin toate minunăţiile geniului omenesc.

La început m'am simţit stîngerit şi izolat, fiindcă nu cunoşteam pe nimeni. Numai în cursuri, pentru mulţi — moarte adevărată — găseam distracţie...

Şi aşa zilele se scurgeau petrecându-mi timpul citind, iar în orele libere cutreerând şi admirând capitala.

Imi aduceam aminte: când eram mic, nu odată mă transportam în vis, în capitalele ţărilor civilizate din apusul Europei şi tare voiam, că odată — când mă voi face mare — să mă duc acolo. Şi iată, că acest vis infantil era acum realizat...

Cu timpul am început să mă împac cu singurătatea. N'aveam încotro.

De multe ori colegii dela facultate mă invitau în cercul lor pentru a petrece. Ochii mei însă, văzură multe lucruri... am fost desgustat... Şi asta era cauza, că evitam petrecerile lor; în singurătatea mea, mă simţeam mai în voe.

Pentru aranjarea situaţiei mele, întrucât expira termenul paşaportului, trebuia să mă prezint legaţiei. Şi, pentrucă nu ştiam

unde se află, m'am dus cu o zi înainte aşa «în recunoaştere». Cu chiu, cu vai, prin labirintul acela de străzi şi bulevarde, am dat în sfârşit de ea. Am făcut un tur în faţa ei, am privit cu atenţie la tăbliţa emailată care glăsuia:

*Orele de serviciu
11—13*

şi am plecat.

A doua zi, cu o oră înainte m'am dus din nou. Mă tot învărteam neliniştit în faţa ei fiind încă nehotărât ca să intru, mă jenam. Mă gândeam: cum va trebui să mă prezint, ce va trebui să zic — fiindcă, drept să vă spun nu ştiam «protocolul» legaţiilor.

Dar în sfârşit mă hotărâsc şi păşesc ferm spre intrare. Uşierul mă întâmpină.

— Ce poţestei matale, mă în-
trebă dându-şi aere.

— Am venit ca să...

N'am putut termina fraza pentrucă acesta mă întrerupse:

— N'aţi observa! domnule, că orele de cancelarie sunt dela 11 în sus; acum e 10 jum. După o jumătate de oră să veniţi. Acum nu se poate.

Am plecat. Ce era să fac? Trebuia să respect «orariul». După vre-o câteva zeci de consultări a ceasornicului, în sfârşit minutarele mi'au arătat că ora regulamentară sosise. Acuma, oarecum familiarizat intru. Cu portarul suntem de acum vechi cunoştinţe.

Urc scările și mă găsesc în sala de așteptare. Privi-i în juru-mi: perdele groase la fereastre, pereții tapetați atrăgător, o hartă mare agățată de perete. Un calendar, câteva scaune plușate dar puțin roase și o masă mare la mijloc. Pe masă ziare și reviste ilustrate. Sunt puțin emoționat. În special de hartă, fiindcă îmi amintise de țara mea, de unde sunt acum departe. Tocmai contemplem această hartă, când auzii scârțâitul unei uși și o voce:

— Dumneavoastră ce poftiți?

Am tresărit: Ministrul! — gândii eu. M'am întors. Mare îmi fu mirarea, când în acest «ministru» închipuit de mine la început, am recunoscut pe un vechiu prieten din copilărie.

— Marcule!...

— Mitică!...

Marcu era numele meu, iar Mitică îl chema pe el.

— Ce faci! Ce vânt te aduce pe aci? mă întrebă el.

— Ce să fie? — îi răspund — uite, cu școala, Universitatea... Și, am venit la dumneavoastră, ca să-mi aranjez situația.

— Poftim încoace? — mă invită prietenul și intrai în biroul său.

Terminai repede. Îi părea rău că până atunci nu mă văzuse. Într'adevăr, eram prieteni din copilărie și era mai mare de cât mine cu vre-o trei-patru ani. Auzisem că ajunsese bine, că era unde-va în străinătate. Post bun, într'o legație. Dar anume unde, nu știam precis.

Și astfel am redevenit din nou prieteni, și încă nedespărțiți. Ne întâlneam în fiecare zi. Acum nu mai eram singur. Plictiseala, pe

care uneori o simțeam pierise ca prin farmec.

El îmi povesti multe istorii în care era amestecat, mai mult sau mai puțin. Era foarte comunicativ.

— Știi, îmi spunea el, că multe din aceste istorii au miez diplo-ma-tic...

Și ultimile sale cuvinte le aco-perea cu hohote de râs.

Îmi făcu cunoștință cu colegii săi de la legație. Toți băeți unu și unu, să zic așa.

Într'o zi Mitică mi se tânguia:

— Uf, dragă Marcule, multă slujbă facem. Nu poți găsi timp suficient pentru odihnă. Să te ferească sfântul să fii membru în corpul diplomatic!

— Ia mai las-o! îi zic. Pentru ce spui minciuni? Parcă eu n'am citit tăblița cu orariul de serviciu?

— Eh, tu nu știi încă nimica, dragă — îmi răspunse dânsul cu o mină jalnică — știi ce înseamnă, aci vorbi răspicat, să lucrezi de la ora unsprezece până la douăsprezece fără un sfert? O muncă titanică! ia gândește și tu!

Îl privii. Credeam că glumește. Dar fața lui păstra seriozitate.

Mă gândii: săracul, mult mai muncește, trei sferturi de oră!

— Da, da Mitică, ai dreptate.

Foarte mult muncești. Te compătimesc!

Pe la el mă duceam dese ori. Era băiat bun, petreceam de minune. Într'o zi mă dusei la el, ca de obicei. Intrai în birou. Am stat câțva timp de vorbă...

— Dragă Marcule, îmi zise

într'un timp. Am de făcut un raport către Excelența Sa. Ca să nu te plictisești, treci rogu-te alături, la colegul Pentoiu, până când voi termina. Dânsul n'are acumă treabă, e liber.

Mă ridicai de pe scaun și intrai în camera alăturată, unde era biroul prietenului Pentoniu.

— A-a-a! Dar cum de te-ai gândit să vii și pe la mine! cu aceste cuvinte eram întâmpinat de Pentoniu.

— Eh, ce să fie! Uite! Mitică e ocupat, zice că are de făcut un raport către Ministru, și am venit la dumneata, să-l aștept până ce termină.

— Ce?! Ce!! Cum ai spus... Rapooort! Măi dar strașnic min-te băiatul ăsta!

Ridicai din umeri zicând:

— Da, raport. Așa mi-a spus dânsul?

— Fugi de-acolo! Te-a mințit! N'are nici un raport de scris. Dar asta e, că atunci când vrea să tragă un pui de somn, în cancelarie, spune întotdeauna că are de făcut raport.

— Ea nu mai spune! Cum se poate? Răspunsei nedumerit. Asta n'am auzit-o până acum!...

— Nu mă crezi? Atunci, pof-tește și te uiță prin gaura cheiei — fiindcă de acolo îl poți privi în voe, fără să-l deranjezi din... somn.

Amicul Pentoniu se sculă de pe scaun, și luându-mă de braț, mă conduse până la ușe.

— Acum, privește!

Mă aplecai, privii prin gaura cheiei, și într'adevăr ochii mei văzură pe domnul Mitică cu pi-

cioarele înlinse peste trei scaune alăturate, și cu capul rezemat pe birou, domind adânc.

Halal de așa hârnicie!..

D. N. MINCEV

*) Din volumul în manuscris „Oamenii cari trăesc”.

RECENZII

« Sănătatea »

Numărul celor treizeci și trei de ani ne arată că: «Sănătatea» este o revistă sănătoasă și plină de «viață fericită». Singura revistă care ține de atâtea ani echilibrul sănătății, aducând pe un taler poezii și proză literară cu învățături (hrană sufletului), iar de pe altul împarte leacuri și da îndrumări pentru sănătatea corpului.

Numai „Sănătatea” arată în larg drumul tinerelor mame și le sfătuesc cum să-și mențină sănătatea, și să îngrijească de copii fără să alerge de multe ori la medic.

Dacă fetele și tinerii ar citi-o cu 3—4 ani mai înainte de căsătorie le-ar folosi mult.

O asemenea pregătire să recomandă părinții!

O, părinții care citesc de-avalma cu fiecele lor, romane senzaționale (prostii), ce sfat și ce sprijin îi vor da atunci când va fi pe patul de naștere?

Mai înainte de medic «Sănătatea»!

Recomandăm «Sănătatea» condusă de luminatul doctor: d. Sigmand-Sigma.

Apare: str. Triumfului No. 7, București V.

ROD

Când și când, dubla fițiucă de papagal ghicește adevărul și aceasta ne bucură. Ea visează: «viața antibelică în care fecunda acel idealism molatec» — Frumos vis!

Dar cum «Rod» este numai o sămânță dintr-un rod, încolțită și cu vlăstarul abea eșit la soare, felicităm atât — visul,

POLE

— Am primit la redacție No. 18 al revistei bilunare pentru literatură și viață culturală «Pole» (Câmpia) care apare la Bazargic, în limba bulgară, sub redacția d-lui Ian H. Ianev. Revista este în al șaselea an și a reapărut acum după o absență îndelungată. «Pole» este o publicație serioasă, scrisă bine și îngrijit.

Se vede, că redacția depune multă sârguință pentru a satisface exigențele intelectualului. Remarcăm cu bucurie două schițe ale scriitorilor noștri Brătescu Voinești și Cezar Petrescu, apărute într-o traducere excelentă. Iată o fericită idee de a face cunoscut pe scriitorii noștri, vecinilor din dreapta Dunărei.

Am primit pentru schimb:

REVISTE

„*Satul*”. — Revistă de Literatură și cultură pentru popor, str. Prelungirea Polonă 13, București III.

«*Sănătatea*» — și «*Viața fericită*». Revistă ilustrată de medicină populară, igienă socială,

educație morală, literatură medicală. Str. Triumfului, 7 București V.

«*Licurici*». — Revista societății culturale «B. P. Hasdeu» de pe lângă liceul de băieți No. 1 din Chișinău.

«*Tinerimea Română*» — Palatul Societății, Bulevardul Schitu Măgureanu 4 București.

«*Vegetarismul*» — Organ pentru răspândirea vegetarismului și frugivorismului. Str. Cuțitul de Argint 6-A, București.

«*Inmuguriri*» — Revistă Literară — Artistică — Socială. Str. Ion Creangă 35, Fălțiceni.

«*Zâmbet de Soare*» — Comuna Ursoaia Jud. Olt.

«*Astralis*» — Revistă pentru studiul fenomenelor supranaturale. Str. Anton Brăiloiu 4, Craiova.

«*Orientări*» — Revistă de studii, critică și literatură. Moinești.

»*Rod*» — Revistă literară. Str. Cuza Vodă 67, Alexandria.

«*Pole*» (Câmpia) — Revistă literară. Str. Regele Carol 12, Bazargic.

«*Grai Moldovenesc*» — Str. Lascar Catargiu 55, Iași.

ZIARE

«*Strigătul Oltului*» — Str. Căpitan Negoescu 14, R. Vâlcea.

«*Știre*» — Str. Romanului 6, Arad.

Oricine are un număr lipsă este rugat să ne anunțe.